

LOST: QUAN EL TRESOR ÉS L'ILLA

JOSEP MARIA SOLÀ

Però, com havia començat tot? Un jove Buñuel, fumant un cigarret, talla calmosament l'ull esquerre d'una dona amb una navalla de barber (*Un chien andalou*, 1928): amb aquesta imatge agressiva i *épatant*, el surrealisme i el cinema signaven una de les seves creacions magistrals.

Ara veiem un ull dret tancat que s'obre: la pupil·la es dilata i es contreu amb rapidesa. Un jove estirat al terra, al mig d'un canyisar altíssim, recupera la consciència i observa, sorprès i espantat, el que hi ha al seu voltant. Sent soroll: un gos blanc, llaurador, passa pel seu costat i es perd dins la selva. El noi s'aixeca, atordit: està ferit sota el pulmó esquerre i sagna. A la butxaca de l'americana descobreix una ampolleta de ginebra. La primera escena de *Lost* (2004) ens fascina per això mateix: nosaltres som els ulls astorats de Jack Shephard i no comprenem res, no sabem res, i estem perduts

en una illa remota i estranya al mig del Pacífic sud.

Però, com havia començat tot? Si *Twin Peaks* de David Lynch (1990) va inaugurar l'edat d'or de les ficcions televisives contemporànies, podem dir que *Lost* l'ha culminada amb brillantor. Produïda per ABC Entertainment i creada per J. J. Abrams, Damon Lindelof i Carlton Cuse, les sis temporades de *Lost* (2004-2010) han suposat l'intent més agosarat i intel·ligent de formular una gran mitologia unificadora per a una època de perplexitat general com és la nostra. Amb una música minimalista i meravellosa de Michael Giacchino, *Lost* és la millor sèrie televisiva del s. XXI (inclòs el seu polèmic i contundent capítol final). De què va aquesta sèrie? És aparentment senzill: el vol 815 d'Oceanic Airlines, que fa la travessia de Sydney a Los Angeles, sofreix un terrible accident i es parteix en dos trossos: els 48 supervivents de la part del davant van a espetegar en una illa misteriosa, desconcertant i «miraculosa», on hauran d'aprendre a sobreviure i a conviure.

Una sèrie que conté, entre altres qualitats, una estructura narrativa innovadora i laberíntica (gairebé borgiana) que subverteix les normes convencionals: el temps com a bucle acumulatiu obert (realitats paral·leles), una qualitat de filmació hipnòtica, una colla de *macguffins* (pretextos que justifiquen l'aventura i distreuen l'atenció de l'especta-

dor) genials que es converteixen en més importants que la seva mateixa resolució (per què volem un com, si ja tenim el perquè?): el fum negre, la Iniciativa Dharma, els Altres, el número maleït (4 8 15 16 23 42), el fet que Desmond Hume, reclòs en un búnquer, hagi de prémer una tecla d'ordinador cada 108 minuts perquè no s'acabi el món, o bé intuir que en algun lloc hi ha algú que sap... I uns personatges complexos i emotius amb la màgia incrustada al mateix nom: Kate Austen, John Locke, James Sawyer, Ben Linus, Dan Faraday, Penny Widmore, Hugo (Hurley) Reyes, Sun i Jin Kwon, Saïd Jarrah...

Però, com havia començat tot? L'aventura és el suspens o enjòlit que patim a causa del nostre desig de veure resolt el misteri. I si al final no s'ha trobat la solució de l'enigma, què hi fa? Que no vivim en el segle dels relats incomplets? Abans, l'aventura consistia a anar a buscar l'abisme; l'aventura actual és el fet de prendre consciència que l'abisme ha vingut a buscar-nos. L'únic real és l'illa i el procés de canvi permanent que tu hi has sofert, i el viatge cap al coneixement de tu mateix que hi has fet gràcies als teus amics i als teus enemics; el teu passat (*flashback*) és un desastre de solitud i d'errors; el teu futur (*flashforward*) és un somni que et redimeix gràcies al petit gest amb què recuperes la memòria perduda. L'únic real és arribar a comprendre que no és veritat

la terrible frase de Juliet Burke: «*Viure junts, morir sols*». Arribar a saber que en «*el nostre instant de caiguda en el no-res*», en l'hora que tremolem de tendresa (dins el reialme de la mort), hi haurà definitivament algú, amorós, al nostre costat: ni que aquest algú es digui, ai las, Vincent.